

Samenvatting WBP6 doelen en indicatoren

Overzicht van strategische doelen, indicatoren en (wettelijke) kaders

Versie : 15 februari 2022

Toelichting

In deze bijlage zijn samengevat de in WBP6 opgenomen strategische doelen weergegeven. Het gaat daarbij om de gewenste effecten op de lange termijn, waaraan vaak een wettelijk kader ten grondslag ligt. Tevens zijn de indicatoren weergegeven op basis waarvan deze doelen worden gemonitord, inclusief een grafische weergave waar we voor betreffende doelen nu (anno 2022) staan, waar we vandaan komen (vanaf 2015) en waar we aan het eind van de WBP6-planperiode (2028) willen/moeten staan. Daarnaast is ook het wettelijk kader weergegeven waarop de doelen zijn gebaseerd.

Deze doelen en indicatoren dienen als basis voor de jaarlijks effect- en middelenmonitor waarin de voortgang van de diverse WBP6-doelen wordt gemonitord (de eerste WBP6 effectmonitor verschijnt in 2023). Daarnaast dient het als basis voor de doorvertaling van de strategische doelen naar het Rijnlandse dagelijkse werk (planning-en-controlcyclus).

Als laatste hoofdstuk (hoofdstuk 8) is een activiteitenkalender opgenomen waarin voor de verschillende programma's de belangrijkste activiteiten en deelproducten zijn weergegeven die in de WBP6-planperiode worden uitgevoerd. Ook deze lijst dient als basis voor de doorvertaling naar het Rijnlandse dagelijkse werk in de jaarlijkse planning-en-controlcyclus.

Let op: In de grafieken is per doel ook de verwachte ontwikkeling (prognose) voor de komende planperiode weergegeven. Door allerlei factoren, zoals de latere oplevering van bepaalde projecten, kan de daadwerkelijk bereikte waarde in een bepaald jaar, afwijken. Als dat het geval is, zal dit te zijner tijd worden geduid in de jaarlijkse effectmonitor.

01

Waterveiligheid

We beschermen ons beheergebied, de inwoners en bedrijven tegen overstromingen vanuit zee, de rivieren en het regionale watersysteem

DOEL

1. De primaire keringen voldoen in 2050 aan de landelijk norm
2. De regionale keringen, die in 2012 zijn afgekeurd, voldoen in 2030 aan de provinciale norm*

INDICATOREN

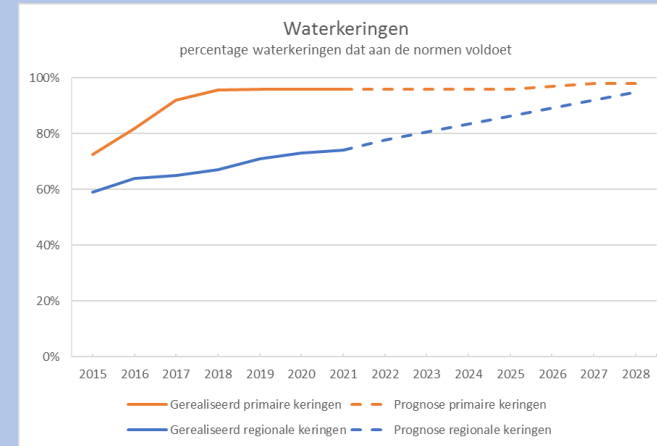
1. Percentage primaire en regionale waterkeringen dat aan de norm voldoet

WET EN REGELGEVING

De Waterwet (art. 2.2) geeft de veiligheidsnorm voor primaire waterkeringen. In het Nationaal Waterplan staat het streven om de primaire keringen in 2050 aan de norm te laten voldoen.

Op basis van de Waterwet (art 2.4), stellen de provincies in hun Omgevingsverordening (art 5.3) de provinciale normen vast waaraan waterkeringen moeten voldoen.

* In 2024 komt er een nieuwe toetsronde. Op basis daarvan maken we nieuwe afspraken met de provincies

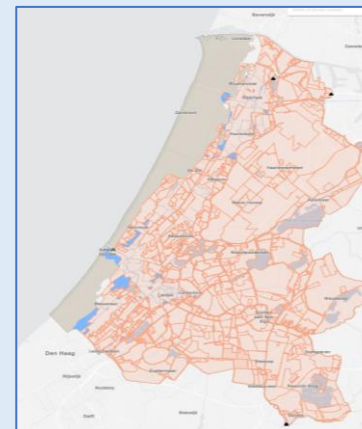

02 Voldoende water

DOEL

Samen met de omgeving zorgt Rijnland voor voldoende water. Niet te veel, niet te weinig, maar precies genoeg voor inwoners, bedrijven en natuur.

1. Rijnland zorgt voor peilbesluiten die passen bij de functies en kenmerken van het gebied
2. Rijnland voert het peilbeheer uit volgens de peilbesluiten (streefwaarde 90% van het gebied)
3. Eind 2027 voldoet het beheergebied aan de normen voor wateroverlast
4. Rijnland zorgt samen met de omgeving dat het beheergebied in 2050 weerbaar is tegen zoetwatertekorten

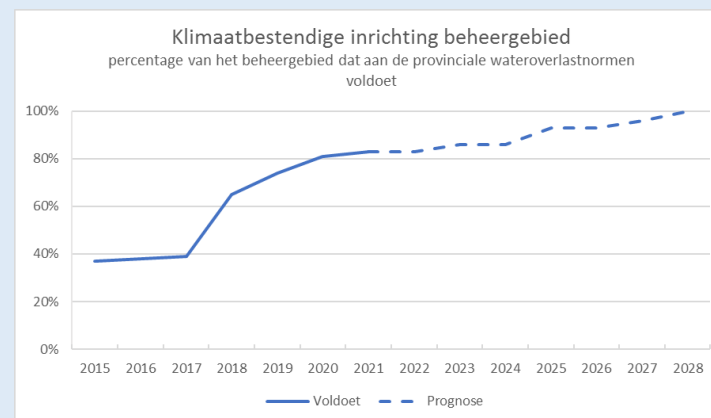
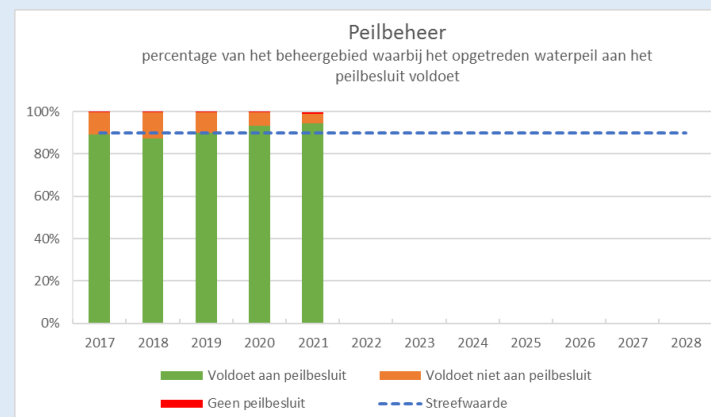
Overzichtskartaart actuele peilbesluiten

INDICATOREN

1. Percentage actuele peilbesluiten
2. Percentage van het beheergebied waarbij het opgetreden waterpeil voldoet aan het peilbesluit
3. Percentage van het beheergebied dat voldoet aan de provinciale wateroverlastnormen
4. Aantal dagen dat aanvoer zoetwater kleiner is dan de vraag*

WET EN REGELGEVING

- Waterschappen moeten op grond van de Omgevingsverordening peilbesluiten vaststellen (ZH, art 6.39, NH art 6.82)
- De wateroverlastnormen zijn in de provinciale Omgevingsverordeningen vastgelegd (ZH art 5.6, NH art 4.2: 2027 voldoen aan norm)
- De weerbaarheid tegen zoetwater is vastgelegd in: Waterwet (art 2.9), Waterbesluit (art 2.1), Deltabesluit (2019)

---

*De grafiek aanvoer zoetwater is nog in ontwikkeling. Daarbij wordt aan de volgende opzet gedacht: In droge jaren, als de Rijnafvoer laag is en de KWA moet worden aangezet, wordt modelmatig de watervraag uit het Rijnlandse beheergebied berekend. Door dit te relateren aan de totale aangevoerde hoeveelheid water (beschikbaar via metingen) kan worden bepaald wanneer de aanvoer van zoetwater kleiner is dan de vraag.

03 Schoon water

Wij zorgen voor een goede ecologische en chemische waterkwaliteit, afgestemd op de verschillende functies en versterken de biodiversiteit.

DOEL

1. We realiseren schone meren en plassen in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). In 2027 voldoen de KRW-meren en plassen aan de ecologische normen uit de KRW*
2. We versterken de biodiversiteit op de bij Rijnland in onderhoud zijnde assets
3. Op onze officiële zwemwaterlocaties beschermen we zwemmers tegen bacteriologische verontreiniging. Alle locaties hebben tenminste de kwaliteit aanvaardbaar. We streven samen met de omgeving om zoveel mogelijk zwemwaterlocaties te laten voldoen aan de klasse "goed" of "uitstekend".

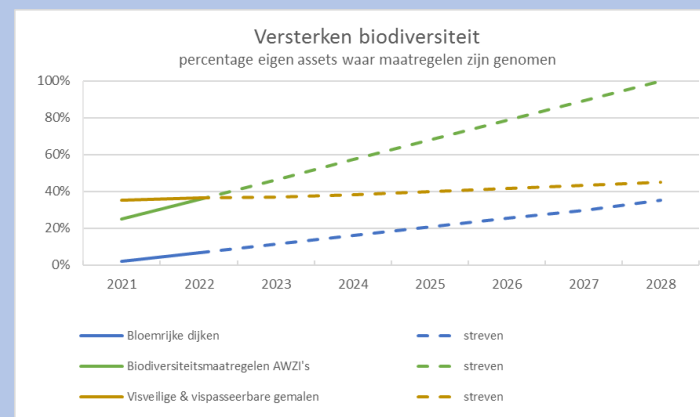
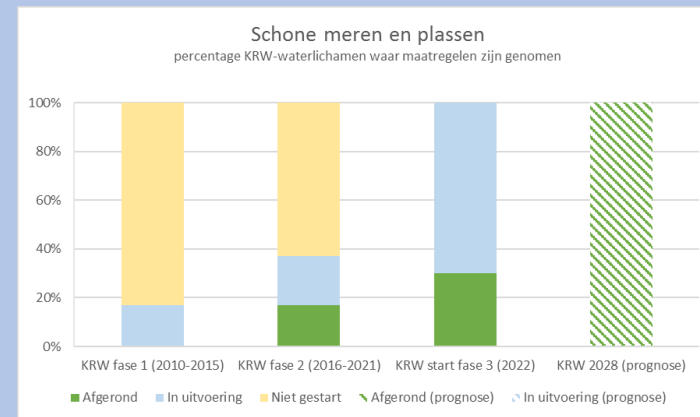
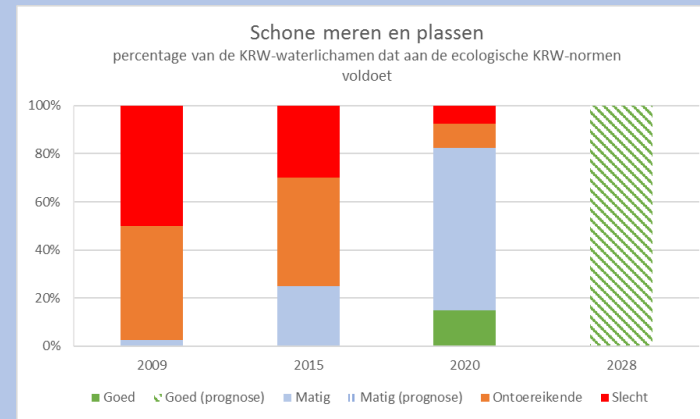
INDICATOREN

1. a. Percentage van de KRW-waterlichamen dat aan de chemische en ecologische KRW-normen voldoet
 b. Percentage van de KRW-lichamen waar alle geplande maatregelen zijn genomen
2. a. Percentage van de eigen assets waar maatregelen zijn genomen
 b. Soortendiversiteit van flora en fauna in relatie tot gebiedseigenheid
 [Deze landelijke indicator wordt nog vertaald naar de Rijnlandse situatie]
3. Percentage van de zwemwaterlocaties in een bepaalde klasse

WET EN REGELGEVING

Schone meren en plassen

Artikel 4 Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De provincie stelt de ecologische doelen vast voor de KRW-waterlichamen. Rijnland heeft een resultaatsverplichting op het uitvoeren van de

maatregelen om de doelen voor de KRW-waterlichamen te halen en een inspanningsverplichting om de doelen in het overige water te halen.

Vanaf 1 jan 2022 geldt het BKL-besluit kwaliteitseisen leefomgeving zowel voor KRW water als overig water. Provincies vragen ons om ook doelen voor overig water vast te stellen en hiervoor qua methodiek aan te sluiten bij de doelafleiding voor KRW waterlichamen. Deze doelen zijn in 2021 afgeleid en vastgesteld.

* Alle maatregelen worden getroffen gericht op doelrealisatie in 2028. Gezien de natuurlijke dynamiek in het watersysteem is het mogelijk dat het langer duurt voordat de positieve effecten van de maatregelen meetbaar zijn.

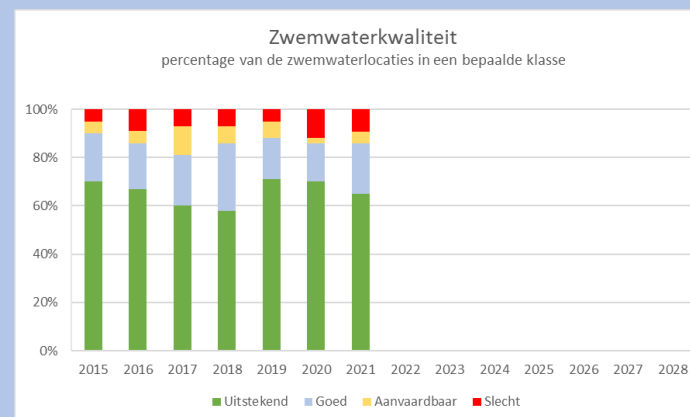
Biodiversiteit

Rijnland heeft in 2020 het actieplan Biodiversiteit vastgesteld met daarin een aantal acties hoe de biodiversiteit te versterken op de eigen assets (op basis van coalitieakkoord). Met eigen assets worden de bij Rijnland in beheer en onderhoud zijnde zuiveringsterreinen, dijken, gebouwen en dergelijke bedoeld.

Er zijn wereldwijde afspraken gemaakt over biodiversiteit die op Europees en nationaal niveau zijn vertaald in richtlijnen en visiedocumenten zoals: de Sustainable Development Goals, EU-biodiversiteitsstrategie, de Nationale Omgevingsvisie en het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Vanuit de Unie ligt er een Position Paper waarin is aangegeven waar waterschappen voor aan de lat staan.

Zwemwater

Europese Zwemwaterrichtlijn. Wet en Besluit Hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. De taak van de waterbeheerder is het meten van de zwemwaterkwaliteit en hierover adviseren richting de provincie. Verder is de waterbeheerder belast met het opstellen en actueel houden van zwemwaterprofielen.

04 WATERKETEN

Rijnland zuivert afvalwater van huishoudens en bedrijven. Hiermee dragen we bij aan een goede volksgezondheid, een goede waterkwaliteit en een gezonde leefomgeving

DOEL

1. Rijnland zuivert afvalwater tot een goede effluentkwaliteit, conform het Maatwerkbesluit lozingen AWZI's
2. en neemt daarvoor de afgesproken hoeveelheid afvalwater af.

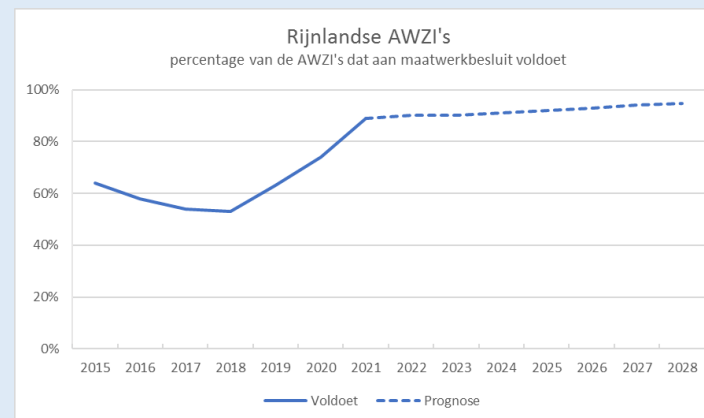
INDICATOREN

1. Percentage Rijnlandse AWZI's dat voldoet aan het maatwerkbesluit
2. De mate waarin Rijnland de afgesproken hoeveelheid afvalwater afneemt

WET EN REGELGEVING

Op basis van de Waterschapswet (art 1) en de Waterwet (art 3.4) ligt de zorg voor het zuiveren van het afvalwater bij de waterschappen. Op basis van het Activiteitenbesluit worden door middel van maatwerkbesluiten eisen gesteld aan de effluentkwaliteit. De EU-richtlijn stedelijk afvalwater is kaderstellend voor bovenstaande. Deze richtlijn wordt geactualiseerd (2025) waarbij naar verwachting strengere en nieuwe eisen (duurzaamheid, circulair) opgenomen worden.

Bij het bepalen van de vergunningseisen is de kwaliteit van het ontvangend water leidend. De KRW stelt dat we geen achteruitgang in de waterkwaliteit mogen toestaan.

[Grafiek afgenomen hoeveelheid afvalwater: Momenteel zijn er onvoldoende (betrouwbare)cijfers om een goede grafiek te maken. Aan nadere invulling wordt in nauwe samenwerking met de gemeenten gewerkt]

05 RIJNLAND DUURZAAM

Rijnland zet samen met de omgeving in op duurzaam werken door de kringloop van water, energie en grondstoffen zoveel mogelijk te sluiten.

DOEL

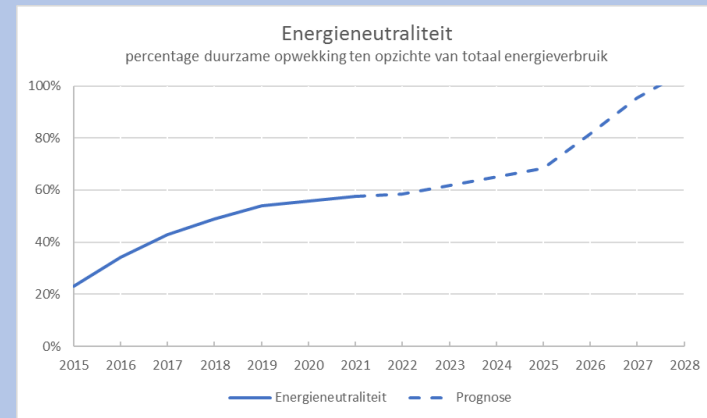
1. Vanaf 2030 werkt Rijnland energieneutraal. We gebruiken zo min mogelijk energie en wekken zelf schone energie op
2. Rijnland gebruikt in 2030 50% minder primaire grondstoffen en 49% minder CO2 tov 1990

INDICATOREN

1. Percentage duurzame energieopwekking ten opzichte van totaal energiegebruik
2. [Indicatoren worden in afstemming met de Unie nog nader (landelijk) bepaald]

WET EN REGELGEVING

Internationale akkoorden zoals het Klimaatakkoord van Parijs en de Sustainable Development Goals van de VN hebben geleid tot Europese en landelijke wet en regelgeving. Op basis hiervan hebben Rijk en andere overheden afspraken gemaakt over energie en duurzaamheid in onder andere het landelijke klimaatakkoord en het grondstoffenakkoord. In navolging van de Europese Klimaatwet heeft ook het nieuwe kabinet in haar coalitieakkoord aangekondigd de ambities te verhogen naar 60% CO2 reductie in 2030 i.p.v. 49%. De VV heeft in 2021 ambities vastgesteld op het gebied van energie(transitie) en circulariteit die aansluiten op de landelijke afspraken.

06 RIJNLAND KLIMAAT- ADAPTIEF

Water meer sturend in de ruimtelijke ordening

[De doelen en indicatoren van dit onderdeel zijn nog in ontwikkeling en worden tijdens de planperiode verder uitgewerkt]

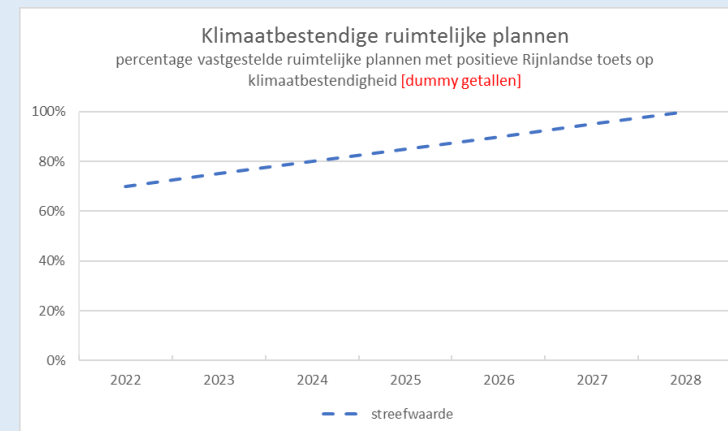
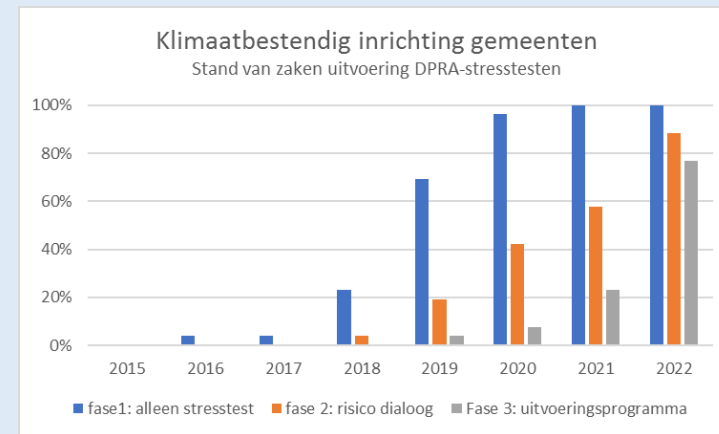
DOEL

Het klimaat verandert. Daarom maken we 'Rijnland klimaatadaptief' door de inrichting van onze omgeving aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering. Dat bereiken we door duidelijke regels te stellen, constructief samen te werken, advies te geven en actief betrokken te zijn bij nationale, regionale en lokale ontwikkelingen. Het versterken van het waterbewustzijn van onze inwoners en bedrijven maakt daarvan een belangrijk onderdeel uit.

1. Alle gebieden in Nederland zijn in 2050 klimaatbestendig ingericht. Rijnland brengt kennis in en adviseert gemeenten en andere betrokken partijen hierbij.
2. We versterken het waterbewustzijn van onze inwoners, bedrijven en medeoverheden. We streven dat aan het eind van de planperiode (2028) 70% van de jongeren (18 -35 jaar) bekend is met het werk van het waterschap.

INDICATOREN

1. a. De mate waarin het gebied klimaatadaptief is [nog in ontwikkeling]
b. Stand van zaken uitvoering gemeentelijke DPRA-stresstesten
c. Percentage vastgestelde ruimtelijke plannen door derden met een positieve Rijnlandse toets op klimaatbestendigheid.
2. Percentage van de inwoners in Rijnland dat bekend is met het werk van het waterschap

[Grafiek/indicator is nog in ontwikkeling]

Klimaatbestendige inrichting

Naast de eigen taken die Rijnland uitvoert om het watersysteem en de waterkeringen goed voor te bereiden op de toekomst is het ook noodzakelijk dat het landelijk en stedelijk gebied klimaatbestendig wordt ingericht. Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie heeft daarvoor de doelstelling gedefinieerd dat alle gebieden in 2050 klimaatbestendig zijn ingericht.

In steden zijn gemeenten verantwoordelijk voor een klimaatbestendige inrichting. Rijnland brengt kennis in en adviseert gemeenten en andere betrokken partijen hierbij.

Het daarbij sturen op een zichtbaar resultaat is vooralsnog lastig. Landelijk wordt gedacht aan een soortement van label zoals ook voor huishoudelijk apparatuur geldt, waarmee op eenvoudige wijze inzichtelijk wordt gemaakt hoe klimaatbestendig een bepaalde regio is. Echter, de uitwerking daarvan is complex en nog onderwerp van discussie/studie.

Met de indicatoren 'stresstesten' en 'percentage klimaatadaptieve ruimtelijke plannen' kunnen we laten zien wat de voortgang is die gemeenten maken op weg naar een klimaatbestendige leefomgeving en de mate van invloed die Rijnland heeft op deze ruimtelijke ontwikkelingen.

Versterken waterbewustzijn

In het communicatieprogramma 'Versterken waterbewustzijn' zetten we de komende jaren in op het volgende (jongeren en onze partners hebben daarbij onze speciale aandacht):

- Inwoners aansporen om zelf duurzaam met water om te gaan. Onder andere via de waterbazencampagne.
- Inwoners en bedrijven informeren over het werk van het waterschap. Dat doen we onder andere met een publiekscampagne, continue aandacht via onze eigen externe communicatiekanalen, actief mediabeleid en organisatie van of meewerken aan evenementen en gastlessen op scholen.

- Daarnaast gaan we bekijken of we samen met de gemeenten in ons gebied naar de inwoners kunnen communiceren over water en klimaat.

***Ps.** Het opstellen van goede effectindicatoren voor het thema samenwerking is complex en nog volop in ontwikkeling: wanneer is het waterbewustzijn nu goed, welke gedragsveranderingen willen we bewerkstelligen?*

Er zijn nu voornamelijk procesindicatoren weergegeven die trends in de samenleving kunnen volgen. Komende jaren zullen we leren en ervaren wat werkt en op basis daarvan de indicatoren waar nodig bijstellen.

07 FINANCIËN

Gezond financieel beleid is de basis voor de uitvoering van ons werk. We voeren een financieel beleid dat betaalbaar en volhoudbaar is, maar ook uitvoerbaar en uitlegbaar.

DOEL

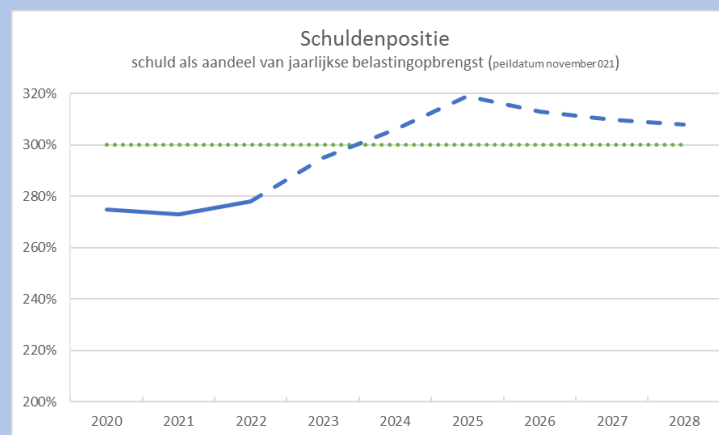
1. Structureel beschikken over voldoende budget om de doelen uit het WBP te realiseren.
2. Een evenwichtige verdeling van waterschapslasten tussen de huidige en toekomstige generaties, vwb de:
  - a. Lastendrukontwikkeling (jaarlijkse belastingen): ruimte laten voor nieuwe politieke afwegingen in de opeenvolgende bestuursperiodes.
  - b. Schuldenpositie: voorkomen dat de volgende generaties een hoge schuldenlast erven.

INDICATOREN

1. Belastingen: de toe- of afname van de totale jaarlijkse belastingomvang (in procenten).
2. Schulden:
  - a. Absoluut (in euro's).
  - b. Relatief: schuld als aandeel van de jaarlijkse belastingopbrengst (in procenten).
  - c. Bijbehorende kapitaallasten: aandeel rente en afschrijving van de jaarlijkse belastingopbrengst (in procenten).

TOELICHTING

Het WBP6 geeft geen financiële blauwdruk voor de komende zes jaar. De ontwikkelingen gaan snel en ons waterbeheer speelt zich af in een dynamische omgeving. We houden daarom ruimte voor het maken van nadere afwegingen van jaar tot jaar. Bij de jaarlijkse meerjarenperspectieven en programmabegrotingen (jaarplannen) vindt nadere uitwerking en invulling plaats van het

WBP-beleid. Voor dit moment (VV 24-11-2021) houden we rekening met:

Indicator 1, lastendrukontwikkeling: We rekenen met een toename van de belastingomvang van 1,9% in 2022 en 2023. Uitgangspunt vanaf 2024 is een toename 2,5% per jaar, waarbij volgende besturen ruimte houden voor het maken van actuele afwegingen.

Indicator 2, schuldenomvang: We rekenen met een absolute schuld van maximaal 749 miljoen euro in 2024, een relatieve schuld van 310% in 2027 en maximaal 34% kapitaallasten als aandeel van de belastingopbrengst.

Nieuwe ontwikkelingen en omstandigheden kunnen leiden tot heroverweging van de kaders in komende bestuursperiodes.

Activiteitenkalender

In WBP6 zijn per programma de activiteiten en deelproducten beschreven die nodig zijn om de gestelde (strategische)doelen te kunnen bereiken, inclusief de periode dat betreffende activiteiten worden uitgevoerd. In onderstaand overzicht zijn per programma de belangrijkste activiteiten opgenomen. Op basis van dit overzicht (en het WBP6) vindt vervolgens nadere uitwerking plaats in de jaarlijkse plannings-en-controlcyclus.

	Activiteit	Periode
Waterveiligheid		
1	Afronden project Versterking IJsseldijk Gouda	2022-2028
2	Aanpak vier waterstaatswerken in de Spaarndammerdijk	2022-2028
3	Beoordeling primaire keringen op basis van nieuwe normen	Voor 2023
4	Volgende beoordelingsronde primaire keringen	2023-2035
5	Versterkingsprogramma regionale keringen op basis van toetsing 2012	2022-2030
6	Nieuwe toetsronde regionale keringen inclusief niet waterkerende en bijzonder objecten	2024
7	Herziening stelsel regionale keringen	2022-2028
8	(Mogelijke) vervanging/renovatie balgstuwen	2022-2028
9	Diverse beheer en onderhoudszaken zoals muskusrattenbeheer	Regulier
10	Onderzoek schade keringen door rivierkreeften	Gestart 2020
11	Eerste resultaten kennisprogramma zeespiegelstijging	2026
12	Beleidsregels opstellen opwekking hernieuwbare energie op/bij keringen	2022-2028
Voldoende water		
13	Uitvoering dagelijks peilbeheer	Regulier
14	Beheer en onderhoud gemalen en watergangen (waaronder baggeren)	Regulier
15	Pilot baggeren overig water	2022/2023
16	Oeververdedigingen in legger kunstwerken vastleggen	2023-2024
17	Doorontwikkeling afstemming peilbeheer met Rijkswaterstaat en omliggende waterschappen (Slim watermanagement)	2022-2028
18	Omslag correctief naar preventief onderhoud (risicogestuurd onderhoud)	2022-2028
19	Uitvoering watergebiedsplannen	2022-2028
20	Actualiseren boezemstudie, nav nieuwe KNMI-scenario's die in 2023 beschikbaar komen	2023/2024
21	Actualiseren peilbesluit boezem	2024
22	Vergroten KWA naar 15 m ³ /s	2022-2024
23	Uitvoering Deltaprogramma - zoetwateraanvoer	2022-2028
Schoon en gezond water		
24	Uitvoering KRW-maatregelen 3 ^e planperiode	2022-2028
25	Landbouwportaal uitbreiden naar heel Rijnland	2022
26	Beleid microplastics en opkomende stoffen	2023
27	Biodiversiteit: uitvoeren actieplan	2022-2028
28	Vaststellen doelen overig water	2027
29	Zwemwaterlocaties maatregelen, onder andere door beluchting	Regulier
30	Onderzoeken alternatieven voor luchtmening blauwalgen	2023
31	Exotenbestrijding	Regulier

Waterketen		
32	Uitvoering dagelijkse zuiveringsbeheer	Regulier
33	Herijking maatwerkbesluiten (inclusief medicijnresten als EU daarover besluit neemt)	2027
34	Uitvoering investeringsprogramma assets	2022-2030
35	Actuele afspraken maken met gemeenten/ bedrijven over afname afvalwater, inclusief dataportaal	2022-2028
36	Slib naar Haarlem Waarderpolder voor vergisting, inclusief uitbreiding slibvergistingsinstallatie	Vanaf 2025
37	Omslag correctief naar preventief (risicogestuurd) onderhoud	2022-2028
Rijnland duurzaam en circulair		
38	Uitvoeringsprogramma energieneutraliteit (inclusief energielabel C (2023) en A (2030) alle kantoorgebouwen)	2022-2030
39	Uitvoeringsprogramma circulair Rijnland (inclusief alle aanbestedingen duurzaam in 2030)	2022-2050
40	Besluit installatie voor terugwinnen van grondstoffen en terugwinnen fosfaat HVC	2023
41	Uitvoering geven aan regionale samenwerking: naar een circulaire regio	Regulier
Rijnland klimaatadaptief		
42	Actualiseren cq. klimaatadaptief maken Keur en beleidsregels	2022/2023
43	Opstellen Rijnlandse (klimaat)visie op de regio	2022
44	Actief beïnvloeden gebiedsontwikkelingen (water meer sturend in de ruimtelijke ordening)	Regulier
45	Opstellen beïnvloedingsagenda en deze uitvoeren	2022 en verder
46	Versterken waterbewustzijn (communicatie)	Regulier
Overige		
47	Regulering: Waterwet wordt Omgevingswet <i>*Nieuw uitstel is niet uitgesloten</i>	2022*
48	Regulering: Keur wordt vervangen door nieuwe waterschapsverordening en in de planperiode verder doorontwikkeld	2022-2028
49	Digitale transformatie: Omslag naar een datagedreven organisatie	2022-2028
50	Calamiteitenbestrijding: Actualiseren calamiteitenplannen, opleiden en oefenen van de calamiteitenorganisatie	2022-2028